

Nieuwsbrief: november 2020

In memoriam Peter van Opstal

Onverwacht en veel te jong (64 jaar) is donderdag 29 oktober Peter van Opstal overleden. Peter was een trouw lid van onze heemkring. Hij liet zich regelmatig bij allerlei activiteiten zien. En vooral de laatste jaren zette hij zich enthousiast in om samen met anderen 75 jaar bevrijding tot een succes te maken.

Het onderwerp Tweede Wereldoorlog in Gilze en Rijen was zijn passie en zijn deskundigheid.

De oorlogsdocumentaire, de tentoonstelling, de herinneringsfietsroute, het bevrijdingslint, het educatieproject; hij was overal bij betrokken en stelde zonder aarzeling niet alleen zijn kennis, maar ook talloze foto's en andere materialen ter beschikking, uit die immense verzameling die hij jarenlang bijeengebracht had.

Met voldoening kon hij kijken naar de opbloeiende belangstelling voor deze moeilijke periode en het feit dat de heemkringactiviteiten zo aansloegen bij de inwoners. Zijn deskundigheid kwam nu goed van pas.

Het was goed samenwerken met Peter; zijn enthousiasme en kennis waren een bron van inspiratie voor de medevrijwilligers. Altijd wist hij nog wel ergens gegevens vandaan te halen of mensen te benaderen. Hij heeft op de viering van 75 jaar bevrijding in onze gemeente duidelijk zijn geschiedkundige stempel gedrukt. Zonder zijn bijdragen was dat jaar niet geworden wat het nu was. En die plaats zullen wij hem in onze herinneringen altijd blijven geven.

We leven mee met zijn vrouw en kinderen die zonder hem verder moeten. Wij wensen hen heel veel sterkte.

Bestuur en leden Heemkring Molenheide

Vrouwen in de Wiki Gilze en Rijen

Enige tijd geleden is een werkgroep van de Heemkring begonnen met het samenstellen van de Wiki Gilze en Rijen. De geschiedenis van Gilze en Rijen komt hierop te staan. Die staat ook op de Tijdmachine, maar dat zijn allemaal losse lemma's. Bij de Wiki gaat om nieuwe en verder uitgewerkte historische en heemkundige verhalen over Gilze, Rijen, Hulten en Molenschot. De werkgroep is nog niet zo lang bezig. Als categorie is er al wel de Tweede Wereldoorlog opgezet.

Een nieuwe categorie moet de Vrouwengeschiedenis worden. Natuurlijk staan er op de Tijdmachine en in de boeken over Gilze en Rijen verhalen over vrouwen die iets speciaals voor onze dorpen hebben betekend. En van veel vrouwen is overduidelijk dat ze in de Wiki moeten komen. Er is niet voor niets een straat naar Zuster Vermeulen genoemd. Maar welke vrouwen uit het verleden zijn minder bekend en verdienen wel opname in de Wiki?

Zuster Vermeulen wordt gefeliciteerd met haar onderscheiding

Wij vragen iedereen die deze Nieuwsbrief leest om na te denken en aan ons de namen en informatie door te geven van belangrijke vrouwen uit de geschiedenis van de gemeente.

U kunt uw informatie mailen naar Nel de Wit: hoonwit@planet.nl

Netwerk Oorlogsbronnen

Het platform Oorlogsbronnen laat zien hoe Brabantse collecties online verbonden worden en samen een breed verhaal vertellen. Oorlogsbronnen brengt op hun website collecties uit het hele land bij elkaar, die te maken hebben met de laatste wereldoorlog. Denk bijvoorbeeld aan collecties van de Koninklijke Bibliotheek, het Rijksmuseum en het NIOD. Maar ook objecten uit bevrijdings- en herinneringsmusea en documenten uit verschillende regionale archieven.

Sinds kort stellen wij als heemkring onze deelcollectie Tweede Wereldoorlog ook beschikbaar op oorlogsbronnen.nl. Dit levert heel interessante resultaten op. Als we bijvoorbeeld zoeken op [Gilze](#) vinden we niet alleen de fotocollectie van onze heemkring, maar ook foto's van het Nederlands Instituut Militaire Historie, het eerder genoemde NIOD, het Nationaal Archief en nog vele meer. Bronnen die niet op Brabants Erfgoed te vinden zijn, maar wel degelijk weer enkele puzzelstukjes bij elkaar brengen. Het leuke is ook dat er een aantal personen aan Gilze verbonden wordt. Cees Dekkers bijvoorbeeld, een Engelandvaarder die in Engeland tot geheim agent werd opgeleid en om het leven kwam tijdens een dropping boven Gilze.

De foto's van zijn neergeschoten vliegtuig maken deel uit van de collectie van Heemkring Molenheide. Gaan we dan terug naar Brabants Erfgoed en zoeken we daar naar Cees, dan komen we uit in Rosendaal bij Heemkundekring De Vrijheijt van Rosendale. Daar vinden we een [foto van de begrafenis van Dekkers](#) en een verwijzing naar een periodiek met een stuk over deze Rosendaler. Je zou zeggen dat zijn bidprentje dan ook nog wel ergens te vinden moet zijn...

Jeanne de Hoon kreeg zilveren erespeld Brabants Heem uitgereikt

Jeanne de Hoon uit Rijen kreeg maandagmiddag 2 november de erespeld van Brabants Heem uitgereikt. Coronaproof, zoals het hoort, hield Bert Wagemakers, voorzitter van Heemkring Molenheide, op afstand een toespraakje en speldde partner Jan Theunissen haar het welverdiende ereteken op.

De zilveren speld voor Jeanne lag al een poosje 'op de plank' te wachten om uitgereikt te worden. Maar de gelegenheid deed zich maandenlang niet voor, want lezingen en andere bijeenkomsten heeft de heemkring sinds maart opgeschort. En omdat we voorlopig nog even moeten wachten op andere tijden, kreeg Jeanne de speld met certificaat nu bij haar thuis, in klein comité, uitgereikt. De verrassing was daarmee misschien nog wel groter dan onder normale omstandigheden.

Een poos geleden gaf Jeanne aan haar activiteiten voor de heemkring stop te willen zetten. Na zo'n veertig jaar heeft ze voor de heemkring heel wat verdiensten op haar naam staan. Samen met anderen heeft ze al in de beginjaren een stevige en brede basis voor de heemkring gelegd, op allerlei gebied. Bij de tentoonstellingscommissie bijvoorbeeld was ze vele jaren de motor. Met oog voor detail en precisie stond ze tussen 1990 en 2006 borg voor een kleine dertig interessante en goed verzorgde tentoonstellingen. Ook was ze initiatiefnemer van en vervolgens kartrekker bij de totstandkoming van het boek 'Rijen – Ontstaan, Groei en Ontwikkeling', dat in 2005 verscheen. Bovendien werkte ze in de loop van de tijd samen met anderen aan verschillende andere projecten en uitgaven van de heemkring, zowel analoog als digitaal. Denk bijvoorbeeld aan de uitgave 'Driekwart eeuw Sint Jozefschool Rijen', de Gilze en Rijense Canon, de digitale Tijdmachine en in 2018 nog het boekje 'Over

de kiesdrempel' over honderd jaar algemeen kiesrecht in onze gemeente. Tegelijkertijd maakte, verzamelde en bewerkte ze honderden foto's voor tentoonstellingen en archief en deed ze de fotoredactie bij allerlei uitgaven.

Heemactiviteiten seizoen herfst/winter 2020

De huidige omstandigheden maken het nu niet mogelijk om lezingen en andere bijeenkomsten te houden. Ook de tentoonstelling is gesloten.

Wij volgen de ontwikkelingen op de voet. Zodra iets organiseren weer acceptabel wordt, informeren wij jullie hier zo spoedig mogelijk over.

Door de aanscherping van de corona-maatregelen is ons heemgebouw veertien dagen gesloten (tot 19 november a.s.).

Beeld- en archiefbank

De software waarmee wij de inhoud van onze beeldbank op de website kunnen laten zien is vernieuwd. De vormgeving is gewijzigd en tevens kunnen we nu ook documenten laten zien.

Achter de schermen werken we er nu aan om nog meer documenten voor de buitenwereld zichtbaar te maken. Ook zijn vrijwilligers druk bezig om bidprentjes in te brengen. Alles coronaproof, alles op afstand. Onze systemen zijn hier uitermate geschikt voor. Kijk eens op de vernieuwde beeld- en archiefbank.

Wij verwelkomen onderstaande nieuwe leden:

Frans den Boer, Rijen

Stefan Hofkens, Rijen

Kent u mensen die belangstelling hebben om lid te worden van de heemkring?

Een nieuw lid ontvangt nu bij aanmelding 'De historische canon van Gilze en Rijen'. Dit bijzondere boek bevat de geschiedenis van de gemeente Gilze en Rijen in 21 korte, vlot leesbare verhalen. Geen volledige geschiedschrijving, maar de meest bijzondere en bepalende feiten en ontwikkelingen uit het verleden op een rij gezet. Van het ene naar het andere punt, als een treinreis door onze geschiedenis. Een kleine 150 foto's en afbeeldingen, van toen en van nu.

Belangstellenden kunnen zich aanmelden door op onze website het aanmeldingsformulier in te vullen:

<https://www.heemkringmolenheide.nl/over-heemkring-molenheide/lid-worden/>

